

Յունւ. 29-ին հեռագրում են Երևանից. «Կացութիւնն օր ըստ օրէ վատթարանում է, որովհետեւ քրդերն ու թուրքերը, առաջւայ պէս, խիստ զրդուիչ կերպով են պահում իրենց: Հրացանազարկ են անում զնացքները: Յարձակում են պարենակիր խմբերի և անհատ ճամբորդների վրա: Ներկայումս նրանք փորձում են շրջապատել Ռեհանլու գիւղը, որի շուրջը փորում են խրամատներ: Չօրքի և հրոսակմբերի միջև տեղի ունեցած ընդհարումների ժամանակ առ այժմ սպանւած են 2 սպայ և 11 զինուոր, վիրաւորւած են 7 հոգի, անհետ կորած 3: Բնակիչներից սպանւած է 34 հոգի, վիրաւորւած՝ 10: Ծահթախթից եկող 400 Փուրդոննոց պարենակիր խումբը Ուանլուխլարի մօտ ենթարկւեց յարձակման, կան սպանւածներ և վիրաւորներ: Քրդերն ու թուրքերն, ըստ երևույթին, ձգտում են անդործութեան մասնել երկաթուղին: Այս օրերս փորձ է եղել Արարատ կայարանի մօտ կամուրջն այրելու: Դրութիւնը երթալով բարդանում է շրջանում»:

Փետր. 2-ին մօտ 3000 զինւած թուրքեր կանգնեցրին Նորաչէնից Ծահթախթ զնացող պոստատար զնացքը: Գնացքում եղած 11 հայ զինուորները դուրս թռան վագոնից և անցնելով շոգեշարժի վրա՝ պահանջեցին առաջ շարժել: Զինուորների և թուրքերի միջև սկսեց տաք հրացանաձգութիւն: Նոյն միջոցին Ղամարլուից գէպի Նորաչէն դուրս եկաւ հայ զինուորներով բեռնաւորւած մի զնացք, որ անտեղեակ էր Նորաչէնում կատարուող գէպին: Նորաչէնի մօտ թուրքերն առաջ բերին զնացքի խորտակում. շոգեշարժն ու վեց վագոններ ջարդւեցին: Թուրք խուժանը յարձակւեց երկու զնացքների վրա և սկսեց թալանել: Եղան բազմաթիւ վիրաւորներ ու սպանւածներ: Գնացքում եղող ուսանելիքն ու վրացիներին ձեռք չուէին: Արտատեղում զնացքից թուրքերը տարին 1000 հրացան, մեծ քանակութեամբ փամփուշտ: Գերի առնւեցին 5-600 հայեր: Յաջորդ օրը, փետր. 3-ին հազարաւոր զինւած թուրքեր Նորաչէնում շրջապատեցին Արազդայեան կայարանից եկող № 25 մարդատար զնացքը, թալանեցին ամբողջը, կողոպտեցին կայարանի պետի գրասենեակն ու ճանապարհի վերաքննիչին և մորթուեցին զնացքում ու կայարանում եղող բոլոր հայերին:

Փետր. 7-ին հաղորդակցութեան պետ Վեբլիովը հեռագրում է Թիֆլիս, որ ինքը Ծահթախթ է եղել և վերադարձել է մեծ դժւարութեամբ՝ զինուորական զնացքի հետ: Ճանապարհի վրա հեռագիրը չի գործում, կամուրջները քանդւած են, գիծը բռնւած է քրդերով ու թուրքերով, Ուլուխանլուում բոլոր տներն ու շինութիւնները այրւում են:

Նոյն մռայլ տեղեկութիւնները և Ալեքսանդրապոլից, փետր. 4-ին. «Ձուլֆա—Երեւան գծի բոլոր զնացքներն անխտիր ենթարկւում են թալանի, հայ ճանապարհորդներին սպանում կամ մորթում են: Թուրքերը շատ լաւ զինւած, կազմ ու պատրաստ են. Ալեքսանդրապոլից Երեւան, Նախիջեւան կամ թէ այն կողմից գէպի Ալեքսանդրապոլ ո՛չ մի զնացք չեն թողնում: Չկայ ո՛չ մի զինուորական ոյժ, իսկ խուժանի սանձարձակութիւնը քանի զնում մեծ չափերի է հասնում: Քաղաքում ժողովուրդը խիստ զրգուած, յուզւած է այս բոլորի գէմ. անասելի իրարանցում է տիրում հէնց կայարանում: Եկել են և գալիս են բազմաթիւ զինուորականներ, որոնք անցնելու են Նախիջեւան, Երեւան, բայց ճանապարհ չլինելու պատճառով մնում են կայարանում»:

Փետր. 15-ին Ալեքսանդրապոլի մօտի Մոլլա—Մուսա գիւղի բնակիչները յարձակւեցին իրենց մօտ եկող պատգամաւորութեան վրա, սպանեցին զինուորական խորհրդի ներկայացուցիչ՝ համակրելի հասարակական գործիչ Ասրիբէգեանին (տոց.—դեմ.) և ուրիշ վեց հոգու ու վիրաւորեցին վեց հոգի: Այս գէպը ահազին յուզում առաջ բերեց. Մոլլա—Մուսա գիւղը ենթարկւեց